

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XIX.

ZATURDAG den 10ten SEPTEMBER, 1831.

N. 36

Gedrukt en Zaturdag's morgens uitgegeven ter Drukkery voor Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, door De Wed. J. van der Weide WILHELM LEE.

Staatje van Engelsche politiek of verslag van eene maand in Spanje doorgebracht.

(Vervolg en slot van ons vorig Nummer.)

Onuitwischbaar is de herinnering aan die dagen der verschrikking in myn geheugen gegrift. De gevangenen werden geopend, de kwaaddoeners overvielen de stille burgers, dolken glinsterden in alle handen; de lyken van menschen, die van verkleefheid aan de Cortes verdacht geweest waren, velden de straten, en hun bloed liep in de riolen af; het laagste gepeupel plunderde de huizen van ettelyke aanzienlyken en ryken, in naam van den alleenheerschenden koning, en eene menigte vrouwen of liever furiën, die door de koninklyke politie beboldigd waren, stooktende moordenaars en roovers door hare toespraak en liefkozingen, tot nog grooter gruwelen op, schreeuwende: Bloed! bloed! voor onzen beleedigen Vorst!

Onder al dit rumoer werden de Britten, welke zich in de hoofdstad bevonden, niet door het volk beleedigd; integendeel werd hen dikwyls het vivat toegeroepen; door hun geld werd de koning krachtadig ondersteund, en aan hunnen invloed zeide men de maatregelen tegen de Cortes te danken te hebben.—Gedurende den nacht van den 12den Mei, werden de ongelukkige gedeputeerden te midden hunner huisgezinnen gevangen genomen, met ketenen beladen, en in de kerkers der Inquisitie opgesloten, of door het volk vermoord. Eenige hunner, die het gevolg van den terugkeer eens koninga als Ferdinand hadden voorzien, hadden op verschillende wyzen vermoord, Madrid verlaten, andere hielden zich verborgen in kelders, vanwaar zy het gebrul der moordenaars hoorden. Vele hunner hadden hunne redding alleen te danken aan de trouw van een' bediende, die soms het leven daarby op het spel zette. De gedenkzuil, welke midden op de groote markt ter herinnering van de invoering der grondwet opgericht was, werd door het dolzinnige gepeupel omvergehaald, en de brokken derzelve werden door de straten gesleept, by het schreeuwen van: Weg met de grondwet! Lang leve de alleenheerschende Koning! Men weet niet of men by zulk eene dwaze handelwyze lagchen, of weenen moet! Tien dagen vroeger, gingen dezelfde menschen niet voorby deze gedenkzuil, zonder hunne verrukking te kennen te geven, en den steen der Constitutie met even veel eerbied als hunne kerken te groeten. Den volgenden dag nam ik het middagmaal by den Engelschen gezant Sir Henry Wellesley; hy zelf was echter niet tegenwoordig, maar kwam eerst in den avond terug en zeide ons toen, dat de koning eerst den 14den zyne intrede binnen de hoofdstad doen zoude. Terwyl wy aan tafel gezeten hadden, had eene woeste volkshoop zich onder de vensters van het paleis zamengedrongen, en zoo ras ik my weder op de straat bevond, zag ik my plotseling door eene onstuimige menigte omringd, welke, toen zy my voor een' Engelschman erkend kadden, my met allerlei vragen en uitroepingen bestormde. Daar klom op eenmaal het eerste klokkengelui van den Angelus, en als door een' tooverslag, verving eene diepe stilte het onstuimige gejoel; alle hoofden werden ontbloot, alle knieën gebogen. Gedurende eenige minuten, scheen alles in de diepste aandacht verzonken, en men hoorde het gemurmel der gebruikelijke gebeden, uitgesproken door nu vroomheid buichelende, zoo straks moord schreeuwende onverlaten. Welk eene les! welk eene vertooning! Waarlyk de menscheit verdient soms meer dan medelyden en verachting!

De bewoners van al de omstreken van Madrid stroomden naar de hoofdstad, om 'a Koning's plegtigen intogt te zien. Tien uren in de rondte waren alle doopen en gehuchten ledig. De straten en pleinen werden allengs vol van eene opeengestapelde massa menschen. Men zag op het Prado al die naakte, bronskleurde, byna Afrikaansche koppen zich ongeduldig bewegen, en als er geschreeuwd werd: De Koning komt! daar is hy! drong de stroom tegen de poort, door welke hy binnenkomen moest, en weder in deszelfs oude bedding terug, als het gerucht onwaar werd bevonden.

Op den 14den Mei des morgens, zag men allengs talryke korpsen Koninklyke troepen verschynen, terwijl Ferdinand, in plaats van zich te haasten, om aan het verlangen van zyn volk te voldoen, zich in zyne residentie Aranjuez bleef ophouden, en zyn leger vooruitzond.—Vrees en laatdunkendheid, die twee hoofdeigenschappen van zyn karakter, hadden hem ingeblazen zoo te handelen. Hy sidderde nog voor de Cortes, schoon derzelve leden in den kerker smachtten, en het oerdrivende ont-

houstiasmus van het volk zelfs, was niet in staat hem gerust te stellen. Hy wilde, dat zyne gansche krygsmagt de straten door welke hy heentrekken moet, zou bezetten, en dat het slaafsche gepeupel met vreugde en verbaasheid het getal zien zou der bajonetten, door welke hy in den zin had, zyn onbepaald gezag te onderschragen.

Geene betere plaats kon gekozen worden om de troepen en het gevolg des Koning's te zien voorby trekken, dan het Balcon van het Ambassadeurs-paleis. Ik maakte dus daarvan myn Observatorium, en dwong eenigzins myn' constitutionelen reisgezel O'Doherty, om zich daar nevens my te plaatsen.

Sedert de noodlottige proclamatie, door welke de Cortes afgeschafte was, bestond myn vriend om zoo te spreken niet meer. Angst en bekommering hadden hem krank gemaakt. Hy zag het ideaal van zyn' geluk in bloed en tranen verdwynen; ook sloot hy zich van toen af in zyne kamer op, en was daar sinds den 5den Mei slechts eenmaal uit gekomen om naar de mis te gaan.—Ik deed hem evenwel begrypen, dat zoo hy alleen in de herberg bleef hy zich juist daardoor zou doen opmerken en zich al ligt aan groote gevaren zou bloot stellen.—Het gelukte my eindelyk, zyn' tegenstand te overwinnen en wy begaven ons gezamenlyk naar het paleis.

Onze standplaats bood ons een algemeen overzicht van hetgeen beneden, op de straat voorviel. In afwachting van hunnen veelgeliefden monarch, bewonderden de Spanjaards de kleeding en de wapenen der soldaten.—Op my maakte het aanschouwen van deze troepen eene geheel tegenovergestelden indruk. Met een diep gevoel van medelyden en schaamte, wendde ik de oogen af, toen ik de wapenen van Birmingham zag blinken; met behulp van dewelke een meinedige Vorst over het regt der natie triumfeerde, en eene grondwet, die hy bezworen had, met voeten trad. John Bull (het Engelsche volk) anders zoo grootsch op zyne vryheid, had van top tot teenen al deze satelliten der tyranny gekleed en uitgerust, en nustonden zy daar, om de Spaansche constitutie te vernietigen, die het land eene betere toekomst bereid had; om de van der domheid, van het fanatisme, der vernedering, en van de ellende, weder op te steken! Pynigend was my dat denkbeeld.

Vele Engelschen spysden by den Ambassadeur.—Nauwelyks waren wy van tafel opgestaan, toen getrommel en muzyk ons de komst van den Koning in de straat van Alcalá aankondigden. De stoet ging langzaam voort, omgeven van de golvende volksmassa, die van alle kanten androng op de zware, lompe koets, in welke zyne Majesteit gezeten was. Met den zakdoek in de hand, wachtten wy het oogenblik af, waarop de Koning tot voor ons zou genaderd wezen. Dit duurde meer dan een uur, schoon de afstand nauwelyks tweehonderd stappen was. Het volk had de muilieren van het rytuig afgespannen, en trok met groote moeite het kolossale gevaarte voort. Vele duizenden in het wit gekleede vrouwen gingen vooraan, en bestrooiden den weg met bloemen. Een ieder wilde de hand des Koning's kussen. Ferdinand hield daartoe den arm zoo ver hy kon uit het portier. Alle étiquette was vergeten; alles ging zonder orde, ja zelfs zonder eerbied toe. Ieder oogenblik werd het rytuig opgehouden; de officieren, zelfs van den laagsten rang, staken hunne hoofden in hetzelfde, spraken en schertsten met Ferdinand, en dat met zoo weinig bescheidenheid, dat men den willekeurigen monarch voor den waren volkskoning scheen te moeten houden. Maar de uiteraten raken elkander, en wanneer een volk om de slaverny roept, kan zelfs een Nero zich houden, als ware hy volksgezind. Toen Ferdinands Koets zich eindelyk voor het paleis van den Engelschen Ambassadeur bevond, liet de Koning stil houden, en wierp lord Wellesley veelmalen kushanden toe. Die groot werd van onze zyde beantwoord door het waapen met onze zakdoeken en het uitroepen van: leve

de Koning! leve Spanje!—De Vorst riep herhaalde malen: Engeland leve! Deze betuiging van zyne ekenlykheid scheen welgemeend te wezen; hoe het zy, zy was niet onverdiend. Hierop drongen omtrent vyf honderd vrouwen, de mannen van de koets af; maakten bloemkransen aan dezelve vast, en trokken ze op deze wyze voort.

“Wat dunkt U van dit alles?” vraagde ik myn' reisgezel. Hy was nauwelyks in staat my te antwoorden. “Gy ziet het,” hernam ik: “uwe heldhaftige Spanjaarden verlangen een' God op den troon; zy willen iemand te aanbidden hebben; zy beminnen het betooverende der uitgestrekte magt. Laat hun hunnen smaak. De tyd alleen kan hen beter leren en straffen.”

“Gaat gy dezen avond met den Ambassadeur,” vraagde O'Doherty my, zonder op myne toespraak te antwoorden: “om dien vorst de hand te kussen?”

“Waarschynlyk wel,” zeide ik, “zulk een schouwspel ziet men niet alle dagen.”

“Zoo moet ik U verlaten,” sprak hy, “om niet in die schande te deelen.”—Hierop keerde hy zich om en vertrok.

Inderdaad werden wy des avonds ten zeven ure den Koning voorgesteld, en de oplettendheid, de voorkomendheid, met welke zyne Majesteit den gezant en de personen van diens gevolg behandelde, bewezen genoeg dat eene volkomene eensgezindheid tusschen de kabinetten van St. James en Aranjuez plaats had.

Ferdinand sprak my meer dan eens op eene zeer vriendelyke wyze aan, en ik verloor hem, zoo lang de plegtigheid duurde, niet uit het gezigt. Zyne zwarte oogen blonken van geluk. Hy scheen als geheel verbaasd over den zoo gemakkelijken triump, welchen hy over de vryheid van zyn volk behaald had. In zyne fonkelende bliken openbaarde zich de geheele wellust van het onbepaalde gezag, die gansche trotschheid, welke later, vele duizenden der beste burgers, als slagtoffers van de bevestiging zynes overwinning deed vallen. Een gestadige glimlach, zweefde op zyne lippen, maar die lach had niets openhartigs, niets welgemeends. Hy was de uitdrukking van eene bevredigde wraak, niet van eene voorkomende goedwilligheid. Iets, in den hoogsten graad sombers, dreigends, onverbiddelyks, was in de gelaats-trekken van den Vorst opgesloten, niettegenstaande al de moeite die hy zich gaf, om ze vrolyk te doen schynen.

Hy droeg de uniform van Kapitein Generaal zyners garde te voet, met de onderscheidings teekenen der orde van Karel III. Zyne manieren waren vertrouweyk tot laagheid toe. Hy omhelsde een' ouden Hidalgo, schertste met een' Spaanschen Grande, lachte van verre tegen een' zynen hoftied, streelde dezen, bedreigde kortswylen een' anderen, deelde by handen vol titels, ambten, orders en waardigheden, zonder eenige onderscheiding uit, noemde Tocayos (eene gemeene Spaansche uitdrukking, welke eensluidendheid van naam aanduidt) de genen die zoo als hy, Ferdinand heetten, in een woord, hy gedroeg zich als een schooljongen, die zynen meester ontloopen is, maar de glans der Koninklyke waardigheid bedekte alles wat anders onvoegzaam zoude geschene hebben.

Aan Ferdinands linkerhand stond de Infant Don Carlos, zyn broeder, en ter regter zyn oude oom Don Antonio, welke bekend is door de zwakheid van zyne geestvermogens. Deze twee namen geroegzaam geen deel aan wat rondom hen gebeurde, alson neg men ten somtyds glimlagchen of eenige andere gelaats-beweging maken.

Ik verliet tegen acht ure dit gezelschap; verblind, ik moet het bekennen, door de Koninklyke pracht, en byna medegesleept door de welwillendheid, met welke de Vorst my behandeld had. Zoo zwak zyn wy, tegen de verleidingen der hoogste magt en tegen de inblazingen onzer eigenliefde!

WY Jonkheer Mr. ISAAC JOHANNES RAMMELMAN ELSEVIER,

Directeur ad-interim over de kolonie Curaçao, Bonaire en Aruba, Bevelhebber over de Land en Zeevaart en de Gewapende Burgermagt op dezelve, &c. &c. &c.

Allen den genen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Nademaal het ter onzer kennis gekomen is, dat de, wegens het schouwen van verwondingen enz. afgegeven certificaten, meermalen onvolledig zyn geweest, waardoor de Regter welke daarover oordeelen moet, zich omtrent den aard der verwondingen en gepleegd geweld in het onzekere heeft bevonden, terwijl het belang der justitie evenwel vordert, dat dergelyke schouwing met alle nauwkeurigheid geschiede en het daarvan af te geven certificaat duidelyk zy.

Zoo is het, dat wy het derhalve hebben noodig geoordeeld, alle geadmiteerde en practiserende genees- en heelkundigen in deze kolonie, by deze, tegen onnauwkeurigheden in het schouwen van verwondingen en lyken en in het afgeven van certificaten deswege, te waarschuwen, en tevens te herinneren aan hunne verplichting, om dergelyke schouwing, inzonderheit van lyken, zoodanig te bewerkstelligen, dat uit de daarvan af te geven certificaten, zoo volledig en nauwkeurig mogelyk blyke, zowel van de hoedanigheid der toegebrachte verwondingen en van het gepleegd geweld, als van de werktuigen waarmede dezelve zyn veroorzaakt.

Gearresteerd op Curaçao den 26sten Augustus 1831, het 18de jaar van Zynner Majesteits Regering.

(w. g.) RAMMELMAN ELSEVIER

Ter ordonnantie,

(w. g.) W. PRINCE, Sec.

Gepubliceerd binnen het Fort Amsterdam en in de Willemstad op Curaçao den 27sten daaropvolgende.

(w. g.) W. PRINCE, Sec.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur, den 9den September 1831.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, brengt ter kennis van en gelast by deze aan alle Broodbakkers dat de Brooden voor de volgende week te bakken het gewigt zullen moeten houden van 22 Onzen per 15 Centen; terwijl de Fransche Brooden EenOnce minder mogen kunnen wegen, op pene als by publicatie van den 1sten Maart 1824 is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur voornoemd,
De Secretaris van hetzelfde,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur, den 2den September 1831.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, doet by deze aan alle Vleeschhouwers kennis geven, dat de pryzen van Versch Vleesch voor de loopende maand September zyn bepaald als volgt:

Vleesch op niet hooger dan 30 Centen per pond.
Schape en Lams Vleesch op niet hooger dan 25 Centen per pond.

Kabneten en Varkens Vleesch en Schilpad op niet hooger dan 20 Centen per pond en gelast hun verder zich daaraan te houden op pene als by de wet is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur,
De Secretaris van hetzelfde,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

AANBESTEDING.

DE Kommanderende Officier en Kommissarissen tot de Administratie van het Garnizoen te Curaçao, zullen aan de minst inschryvende aanbesteden: de leverantie van 200 Ned. Ellen Engels Bont, voor Hemden, op 4-4 breedte; alsmede 1200 Ned. Ellen Vlaamsch of ander soort van Linnen, geschikt voor Hemden, Broeken en Buisjes, 4-4 of zoo veel meerder op 4-4 of 5-4 breedte; allen ten dienste van het Garnizoen voornoemd.

De gegadigden adresseeren zich by besletene billatten op Vrydag den 16den dezer, voor den middag, ten kantore van den Kommanderende Officier voornoemd, binnen het Fort Amsterdam, met overlegging der Monsters en vermelding der Pryzen, onder korting van 2 percent voor het Pond van Buitengewone Ontvangsten en Uitgaven; zullende het antwoord daarop den volgenden dag gegeven worden.

Op lust van dezelve,
De fmg. Kwartiermeester,
J. M. VAN EES,
1ste Luit. Adj.

Den 5ten September 1831.

CURACAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—SEPTEMBER.

5. bark Twee Vrienden, Tromp, Arikola
Alca Secora, Plates, Puerto Cabell
6. golet Engelsgezindheid, Dourindt, Isla d'Aves
7. — Carolina, Galice, Aruba
— Manuela, Gonzales, Porto Rico

UITGEKLAARD—SEPTEMBER.

3. bark Margaritba, Buelta,
6. golet Anna Celestina, Agostini,
— Morgensteerner, Manson,
7. — Maria, Rotjes,
— Casualidad, Chirino,

Verdere uittreksels uit St. Thomas Nieuwspapieren.

De tweede Juny pakket heeft tydingen van den 16den Juny van Londen medegebragt. Het Parlement vergaderde op den 14ten, toen dezelve spreker van het vorige Parlement, de Heer C. M. Sutton, wederom gekozen werd. Ierland is in een ellendigen toestand. Er hebben eenige gevechten plaats gehad tusschen België en Holland, maar sedert den 14den Juny hebben alle dadelyke vyandelykheden opgehouden. Don Pedro is van Brazilië by tyds in Frankryk aangekomen om ooggelouge te zyn van de straf van Don Miguel door de Franschen hem aangedaan. De Engelsche nieuwspapieren berigten dat er 19 Portugesche vaartuigen door de Fransche vloot genomen (behalve 2 of 3 oorlogschepen) en opgezonden zyn naar Frankryk. — Don Miguel heeft lettres de marque afgegeven voor schade verbaling op den Franschen handel. De Polen hebben een veldslag verloren, die van Ostrolenska, maar schepten weder moed door de gelukkige uitslag van de revolutionaire bewegingen in Lithouwen. De Cholera Morbus strekte hare verwoestingen in Europa verder uit. Men vreest dat zy den weg naar Londen zal vinden, daarom heeft men er maatregelen tegen genomen door middel der kwarantaine.

De Cholera Morbus.

De schoener de Hoop, kapitein Elder, is van Riga aangekomen, welke plaats zy den 7ten Juny verlaten heeft. De kapitein berigt dat de Cholera Morbus te dier tyde begon afstemen. Het is het gevoelen van de geneesbeeren te Riga, dat deze kwaal niet besmettelijk is, maar uit de lucht voortkomt. Gedurende het verblyf van de Hoop te Riga, viel er een stortregen; (het was een volmaakte zondvloed zede de kapitein) na ieder regenbui scheen er een verschroeiende zon en op zyn dek zag men hoopjes van eene stofte gelykende naar zwavel. Het was toen, en in der tyd dat de menschen er door sterker aangetast werden, en na weinig uren stierven. Kapitein Elder zag op de kaai waar hy landde, een man die ziek werd, met kramp in de teenen, welke sterk toenam; en na weinige minuten was hy een lyk.

Parjs, Juny 12.

Wy hebben dezen avond alleen de tyding van het aankomen van Zyne Majesteit te Metz ontvangen, waar by verwelkomt werd met dezelfde geestdrift, als op iedere andere plaats van zyne reis.

De Keizer en Keizerin van Braziliën zyn op den 10den dezer maand te Chesbourg geland. Men zegt dat Don Pedro het voornemen heeft om in Frankryk te blyven.

De Minister van Zweden en Noorwegen vertrok gisteren naar Chesbourg, ten einde zyn eerbied te betonen aan hare Majesteit de Keizerin van Braziliën, de zuster van de Kroonprinces van Zweden.

Turin, Juny 2.

De Koning Karel Albertus heeft eene amnestie afgekondigd aan de inwoners van Savoye, die ingewikkeld zyn geweest in de laatste onlusten van 1831.

De voorstanders van dien vorst bevestigen, dat by de beste voornemens heeft, en dat een van zyn eerste handelingen zal zyn het herroepen van de verbanningen.

Oostenryk maakt geduchte toebereidsels en verzamelt in stilte zyn geheele magt op de grenscheidingen van Piemont en Zwitserland. Het gaat verdellyke geldleeningen aan en beveelt nieuwe geldbeffingen.

De Koning van Piemont gaat ook eene leening van 25,000,000 fr. aan en tracht om spaarzaamheid op iedere manier te bevoordere, behalve in het ontwapenen van zyn

ne troepen, wier gezindheid Anti-Oostenryksch is.

De Belgische berigten melden het overlyden van 100 personen in de 24 uren aan de Cholera Morbus te Hamburg.

Een Greenocksche Courant berigt dat er 7 matrozen van een vaartuig van Riga in die stad aan deze kwaal gestorven zyn. Het is niet twyfelachtig, dat indien deze ziekte besmettelijk is, zy haren weg door geheel Europa zal vinden, niettegenstaande al de maatregelen van kwarantaine; en er zal geene hinderpaal voor hare doodelyke marsch zyn, dan de ontdekking van eene manier hoe zy behandeld moet worden.

Over de oorzaak der zigbarwording der Vaste Kust van Zuid Amerika te Curaçao.

Door de kromming der aardbol tusschen de kust van Coro en Curaçao is deze kust in gewone omstandigheden voor ons niet zichtbaar, daar de lichtstralen, die van daar over de 12 mylen breede zeeengten naar ons toevloeyen, ons oog niet kunnen bereiken, maar in de bogt dezer water oppervlakte verloren gaan. Dit heeft plaats zoolang de passaat wind blyft voortwaaijen en de lucht droog is of maar weinig waters in zich heeft opgelost; doch wanneer de kalmte intreedt, of dat de vochtige zuidewind naar ons toestroomt, dan dagen de hooge bergen der vaste kust van achter de water horizont voor ons op, en het schynt ons toe dat er een nieuw land zich boven den waterspiegel verheven heeft. Niet alleen is dan de voorkust zichtbaar, maar zelfs bergen, dieper landwaarts in, behoorende tot dien tak van de Andos, die zich in Nieuw Grenada van de hoofdketen heeft afgescheiden en welke oostwaarts loopende niet verre van Cumana eindigt. Westwaarts zien wy dan den eenzamen St. Anna berg op het seblereiland Paraguana.

Het opdoen eener landstreek van achter den waterspiegel eener zee of van een meer, is een verschynsel dat in alle wereldstrecken plaats heeft. Het eiland Helgoland, by voorbeeld, dat 7 Duitse mylen van de mond der Elbe verwyderd is en op de vaste kust doorgaans niet zichtbaar is, treedt somtyds aldaar ten voorschyn, en wel zoo duidelyk, dat het oog niet alleen de form der rots, maar zelfs het dorp op hetzelfde gelegen, onderscheidt.

Dit verschynsel heeft ook plaats op eene uitgebreide vlakke, waar de naaste voorwerpen diegene, welke verder verwyderd zyn, voor het oog bedekken, dat slechts hooge gebouwen en torens boven hen ziet uitstekten; somtyds verheft zich de achterzyde dier vlakke verre boven den voorgrond, en de landstreek schynt op de helling eens bergs te liggen, waarop men vele mylen ver de achter elkander liggende dorpen erkent.

Het is den lezer die in de natuurkunde ervaren is, bekend, dat dit verschynsel aan de straalbreking of refractie der lichtstralen moet toegeschreven worden, doch zal deze refractie merkbaar voor ons oog worden, zoo wordt er kalmte vereischt by heete lucht; dan koelt des nachts de onderste luchtlage, die op de aarde of het water rust, zeer sterk af, terwijl de hoogere lucht warm blyft. Dit wordt door waarnemingen met den thermometer bevestigd. Lapeyrouse, byv. verhaalt dat hy eenmaal op de mast van zyn schip, des nachts na een stillen warmen dag, eene hitte waarnam, die zes graden meer was dan op het dek.

Door deze ongelijke warmte der luchtlagen neemt de digtheid der lucht naar boven veel sneller af dan by gelykmatige verwarming, dat ook door waarnemingen met den barometer bewezen is; en de straalbreking, die gewoonlyk zwak is, wordt door de zware verdikking der benedenlucht zeer versterkt. De lichtstralen, die van de voorwerpen op de vaste kust afvloeijen en de kromming der aarde snydend, in de hoogte zouden verloren gaan, worden door deze verdikte beneden lucht aangetrokken, over de bogt der aarde gekromd en naar ons toegezonden, waardoor deze voorwerpen zichtbaar worden.

Dit verschynsel houdt op wanneer de passaat wind weer in valt, die de bovenste en onderste luchtlagen onder een mengt en dus de ongelijke verwarming en de daaruit ontstane groote digtheid der onderste luchtlage doet ophouden.

Er bestaan nog andere oorzaken, die invloed hebben op de meer of mindere helderheid van gindsche voorwerpen, deze zijn kalme en wind, vochtigheid en droogheid der lucht.

Bij steiken wind zijn alle verre voorwerpen dof en nevelig en hebben eene trillende beweging, hierdoor schijnen zij nog meerder verwijderd te wezen dan zij in der daad zijn.

Bij kalme zijn deze voorwerpen helder en schijnen ons nader bij te zijn.

Eene aanboudende droogte doet de lucht hare doorschijnendheid verliezen, eene verzadiging van water aan doorschijnendheid toeneemen, zoo ziet de zeevaarder in de Stille Zuid Zee na eenen zwaren regen de keten van de Andos, terwijl dit gebergte vóór den regen voor hen onzichtbaar was.

De Piek van Teneriffe, zegt Van Humbolt, is uit zee veel verder te zien na eenen regen dan na eene lange droogte.

Het opdoen der vaste kust is in vroegeren tyden dikwyls nootlottig geweest aan eigenaars van slaven. Zoo lang de kust onzichtbaar bleef en het oog tot aan den gezigteinder niets dan de golvende zee bepeunde, kwam het niet in de gedachte der slaven op om van hier te vlugten, maar wanneer de straalbreking deze kust hen zoo nabij bragt, dat het oog scheen te zeggen: op een zeer kleinen afstand van hier ligt dat gindsche land, dan kwam de verzoeking om te vlugten in hen op. Zoo is, onstreeks zestig jaren geleden, de geheele slaven bevolking van de plantagie Fuik ontvlugt met een vaartuig, dat men onvoorzigtig onder hun bereik had gelaten, waardoor de eigenaar dezer plantagie de Heer Van Scholten, die een welgegoed man was, zich eensklaps verarmd zag; na het verkoop dezer plantagie en het betalen zijner schulden, bleef hem niets over dan den onderstand zijner vrienden. Hetzelfde geval had kort daarna plaats met de slaven van het Kwartier.

Na het traktaat, gesloten te Madrid tusschen den Nederlandschen ambassadeur en het Spaansche hof, waarbij bepaald wordt, dat de Kapitein Generaal van Caracas en de Gouverneur van Curaçao elkander wederzijds de overloopers en weggevlugte slaven zullen uitleveren, hield het wegvlugten der slaven in massa op, doch van tijd tot tijd ontkwamen nog enkele personen op de vaste kust, die meestal volgens het traktaat aangehouden en uitgeleverd zijn geworden. Het bleek ook somtijds uit nauwkeurig nasporingen, dat weggevlugte slaven niet op de vaste kust waren aangekomen, die dan in zee moeten omgekomen zijn.

Het wegvlugten van slaven en andere overloopers van de vaste kust naar Curaçao had zeldzamer plaats, hoewel de gelegenheid daartoe gunstiger was, door de menigvuldige baaijen, die niet allen konden bewaakt worden en de straalbreking Curaçao op de kust van Coro even duidelyk doet zien, als zij de vaste kust voor ons zichtbaar maakt.

Er kwamen echter wel gevallen voor, waarin de Spaansche gouverneurs personen die uit Venezuela naar Curaçao gevlugt waren, opeischten. Zulks had plaats in 1797 toen de Kapitein Generaal aan den toenmaligen Gouverneur Lauffer de te Curaçao ontkomene revolutionairen opeischte.

De geest der Fransche revolutie was toenmaals naar Zuid Amerika overgebracht en bezielde velen der ingezetenen van Caracas. Deze beraamden het plan om Venezuela tegen Spanje in opstand te brengen en tot eene republiek te constitueren.

Dat plan werd ontdekt vóór het ten uitvoer werd gebracht; vele der zaamgezworenen werden gevat en ter dood gebracht. De hoofden van dit komplot, meestal menschen van uitgestrekte bezittingen, ontkwamen hunne straf door des nachts met kanoos uit kleine baaijen te vlugten en te Bonaire of te Curaçao aantelanden. De Kapitein Generaal van Caracas vaardigde hierna een officier af naar Curaçao ten einde deze personen als ontvlugte staatsgevangenen, volgens gemeld traktaat op te eischen. De Gouverneur, die wel wist dat de overlevering dezer menschen een gewissen dood voor hen ten gevolgen zou hebben, antwoordde gemelden afgevaardigde, dat hij niet wist of deze vlugtelingen hier waren, doch beloofde een nauwkeurig onderzoek te zullen doen. Intusschen gaf hij hen gelegenheid om zich van hier te begeven.

Doch Therce, de maritime agent van de Fransche republiek, die niet kon duldend, dat menschen om republikeinsche gevoelens ten gunste van een' absoluten Koning zouden vervolgd worden, hield deze vlugtelingen bij zich gebuisvest, en zeide dat eerder alle straten van Curaçao met bloed zouden bevekt worden, als deze uitgewekenen zouden overgeleverd worden; en had zelfs de ombeschaamdheid om gemelden Spaanschen officier bij zich ten middagmaal te noodigen ter gelyker tyd met deze vlugtelingen. Deze afgevaardigde begaf zich dadelijk bij den Gouverneur, bestormde hem met klagten en noodzaakte hem om een der gevangenen, welke zich niet gelyk de anderen wilde weg begeven, op te sluiten, die het toch des nachts ontkwam.

Hoewel het oude Kapitein Generaal-schap Venezuela thans eene van Spanje onafhankelyke staat is, zoo blyft daarom gemeld traktaat van Madrid hare kracht behouden, gelyk dan ook bij ondervinding is gebleken, daar het gouvernement van Venezuela, ook na hare onafhankelykheid, de slaven die van Curaçao derwaarts gevlugt zijn, heeft overgeleverd.

Iets over Koffij-Plantagien op Cuba.

De gewone Koffij-Plantagien op Cuba strekken zich tot op 200 morgen, of 6 a 7 Cabalerias uit, waarvan ieder 30 morgen bedraagt. Wanneer men in de bosschen nieuwe plantagien aanleggen wil, dan hak men de boomen om, doch laat de stammen liggen, en zaait de Koffijplant daartusschen, daar die door het verrotten der stammen eene voordeelige vettigheid bekomt. Op nieuwe plantagien groeit de Koffij zoo rykelyk en is dezelve zoo voortreffelyk dat men dezelve gaarne aanlegt, alhoewel de pryzen thans zoo laag zijn, dat eene oude plantagie naauwelyks eenig gewin opbrengt, hetwelk aanleiding geeft tot het beplanten van nieuwe. Eene Koffij-Plantagie heeft gewoonlyk 120, a 140,000 boomen, behalve het weiland voor het vee, den tuin voor de negers, stallingen en eene plek boschgrond van waar de jonge boomen hunne schaduw bekomen en hetwelk daarenboven een overschoon gezigt oplevert. De boom brengt 20 jaren vrucht voort, en daar de nieuwe boomen, ter aanvulling der oude, eerst in het derde jaar vruchten dragen, is circa een tiende zonder opbrengst. Van November tot Maart wordt de vrucht geplukt en op een oven of schuinsche dorrekvloer van sijn kalk en tras gedroogd, daarna op hoopen by elkander verzameld en in den molen door middel van een steen van vyf voet diameter geschild. Vervolgens worden de boonen in den verschietsmolen van de schillen gezuiverd, op groote tafels door slavinnen uitgezocht en in 2 a 3 soorten verdeeld. De slechte en gebroken zijn de Triagesoorten, die ongeveer voor den halven prys der beste verkocht worden.

Manilla's Handel.

Volgens het *Registro Mercantil* van Manilla kwamen gedurende het jaar 1829 in deze Spaansche Kolonie 78 vreemde schepen binnen, daaronder 33 Amerikaansche, 14 Engelsche, 7 Fransche, 6 Nederlandsche, 5 Deensche, 2 Sandwichsche, 5 Chinesche, 1 Pruissisch en 1 Hamburgsch. De invoer met 41 Spaansche schepen bedroeg in goederen 632,726, comptant 1600, die der 78 vreemde schepen in goederen 971,776, comptant 506,847, in het geheel 2,052,949 Piastr., terwijl dezelve het jaar te voren 1,550,933 in de eerste en 401,827 in de tweede rubriek, alzo 100,189 Piastr. minder bedragen heeft.—De uitvoer met 45 Spaansche schepen berekende men tegen 415,444 en 8,286, met vreemde schepen tegen 982,179 en 53,969, in het geheel tegen 1,397,623 en 62,275 Piastr. alzo iets minder dan in 1828, in hetwelk de berekening 1,475,034 en 62,486 Piastr. uitwyst. De tollens bragten in 1829 229,115, in 1828 227,000 Piastr. op. Als hoofdartikel van den uitvoer in dit jaar rekent men gefabriceerde Indigo 1,378, ongefabriceerde 10,431 quint. Suiker 120,274, Hennep 9,153, Katoen 1,413, Zwavel 642, Zeekalven 2,327, Koffij 2,715, gedroogde Garnalen 2,544, Paarlemoer 247, Ivoor 8,723, Zeep 1,087, Sapanhout 11,675 Picols, gepelde Ryst 114,795, ongepelde Ryst 30,830 Kawange, Rum 7,889 Gallons, Cigaren 4,595 Arrobas, Huiden 34,853, Guinaras (laken) 22,719, Dakpannen 21,500, matten van Sabutan 26,131, Hoeden 11,287, Saguranes (laken) 2,243, Planken 1,046, Balken 502. Heiligen Prentjes 1,600 stuks.

Het kasteel Ham, de verbanningsplaats der Ex-Ministers.

Het stadje Ham is eene kleine plaats in het departement der Somme, tusschen Noyon en Saint-Quentin, vier mylen van de eene en andere stad en even zoo ver van Peronne en La Fère gelegen. De stad verheft zich aan den regteroever der Somme, in eene eertyds moerasige doch tegenwoordig aan akkerbouw overgegeven vlakte; aan de eene zyde, die steil is, wordt de stad begrensd door het kanaal van Saint-Quentin. Voor dat Lodewyk XIV de vestingwerken had doen slechten, was zy eene der sterkste plaatsen van de provincie Picardye; ook heden ten dage wordt zy nog als eene vesting beschouwd, hebbende men het kasteel in wezen gelaten

en er eenige nieuwe buitenwerken by gevoegd; het fort is honderd voeten hoog en heeft eenen zoo veel diameter, met muren van zesendertig voeten dikte. De heer de Polignac heeft reeds ten tyde van Napoleon eenen vrygeruimen tyd op het kasteel van Ham gevangen gezeten, hetwelk ook aan andere staatsgevangenen ten verblyve heeft gediend. De stad Ham is de geboorteplaats van den vermaarden Generaal Foy, een broeder van welken daar thans het ambt van maire bekleedt. De ministers zijn wel, zelfs prachtig gebuisvest, worden goed verwarmd en vooral van eene goede tafel voorzien; er is niets verzuimd, om hunnen toestand dragelyk te maken. Zy bewonen vier afzonderlyke vertrekken, die op de binnenplaats van het kasteel uitzigt hebben. De vier deuren hier vertrekken komen in denzelfden gang uit; zy mogen, naar willekeur, in een vyfde vertrek komen, dat voor de vier gevangenen gemeen en voor eene eetzaal bestemd is. Voor de dienst der tafel is een kok aangeworven, welke zich over den bedrogen prys zekerlyk niet te beklagen heeft. De kolonel Pailles kommandeert de met het bewaken der gevangenen belaste troepen, en is voor de gevangenen verantwoordelyk.

Tegenwoordige Toestand der Indianen in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

Verslag van den Secretaris by het Departement van Oorlog.

De Chickasaws hebben vele paarden, groote kudde van rundvee, schapen, geiten en gevogelte. Zy teelen katoen, koren, garst, haver, boonen, ersten, aardappelen, enz. In 1823 voerden zy 2000 balen katoen uit, benevens eene aanzienlyke hoeveelheid vleesch en spek. Rooverijen worden thans slechts tot verraak maar niet meer tot levensonderhoud gepleegd. Ieder gezin bouwt meer of minder het land, dat is te zeggen de vrouwen, terwijl de mannen daarentegen de overige beigheden verrigten. Er zijn scholen aan den gang, en het Christengeloof wordt door velen beleden. Als natie zijn zy dapper en billyk. De vrouwen zijn schoon en kuisch; sedert acht jaren heeft de beschaving aanmerkelyke vorderingen gemaakt. Hunne wetten zijn geschreven, duidelyk en eevoudig, en zeer berekend om vrede en goede order onder hen te bevorderen. Werktuigelyke kunsten zijn by hen ingevoerd, verscheiden zijn timmerlieden, wagenmakers en smeden. De Choctaws hebben een voordeel, dat in de beschaafde wereld bezwaarlyk te vinden is, de dronkenschap namelyk is hun ganschlyk onbekend. Zy hebben eene regelmatig georganiseerde regering, geschrevene en goed uitgewerkte wetten, die op alle criminele en andere reptszaken toepasselyk zijn. In 1828 bedroeg de volksmenigte 5,627 zielen. Zy hebben paarden, rundvee en schapen in overvloed, 5 scholen met 150 scholieren, en oefenen verscheiden handwerken. Bygelooovige plegtigheden en gebruiken zijn afgeschaft. Van de Cherokeezen, onder welke de openbare meening altyd zeer verdeeld was, zijn de ingewonnen berigten, naar het ons toeschynt, opzettelyk, zeer gebrekkelyk. De omstandigheid nogtans, wel ver van hunne zaak te benadeelen, of twyfel te baren wegens hunne vorderingen in de beschaving en de kunsten of van hunne geschiktheid tot eene zelfregering, versterkt veelmeer het geloof dat zy volkomen in staat zijn om hunne zaken zelf te regelen en te besturen, en dat zy zoo wel in een zedelyk als verstandelyk opzigt met de blanken op gelyken trap staan, die hen bespotten en pogen te onderdrukken. Het erkende standpunt der Chickasaws en der Choctaws regtvaardigt dat gevoelen volkomen, want de Indianen zijn ten aanzien der beschaving by de Cherokeezen ten achteren. Het is een zonderlinge zamenloop en moet ongetwyfeld opmerkzaamheid verwekken dat alle gunstige berigten, die dit verslag wegens de Indianen behelst, van agenten afkomstig zijn, die tegenwoordig in hunne onderscheiden agentschappen op hunne posten zijn, en dat brieven, aan het departement van oorlog gerigt, van een half dozyn agenten komen, die zich tegenwoordig in Washington onthouden, van welken niet een eene moedige taal voert. Daar de president en de secretaris van het departement van oorlog tegen de Indianen zijn, was het de zaak der agenten ons licht in deze zaak te geven. De Creeks hebben weinige of geene vorderingen gemaakt, en worden als geheel aan de onmatigheid en andere ondeugden overgegeven, afgeschilderd.

De Indianen in Missouri blyven over het algemeen in den oorspronkelyken toestand, waarin de regering hen vond; zy bouwen eenig koren en boonen, maar slechts zeer achteloos; aan opvoeding, enz. is er by hen niet te denken.

Van de Miamics en Pottowatomies bouwen sommigen eenig koren, en houden ook voorraad daarvan; nogtans oefenen zy geene handwerken; de gansche bevolking is weest en geheel van de voordeelen der beschaving verstoken. Brandewyn is vergif voor hen.

De stammen in het noordwesten, in het agentschap van den gouverneur Cass, hebben in de laatste acht jaren geene vorderingen gemaakt; integendeel zinken zy, in een natuurlyk zoo wel als zedelyk opzigt, allengskens dieper.

Onder de New-York-Indianen geeft de vermeerdering der huwelyken grond tot groote verwachtingen, ofschoon hunne beschaving anders langzaam voortgaat. Maar de kinderen betoonen scheidende teuggenigheid en geven groote hoop. Het toekomstend geslacht zal ook tydens een geheel nieuw wezen.

Gebruik van Sterke Dranken in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

Uit een door den Heer Hewitt gedaan onderzoek blijkt dat van 1790 tot 1829 in de Vereenigde Staten aan Sterke Dranken verbruikt werden:

Inlandsche . . .	188,102,342 gallons.
Vreemde . . .	187,556,226 "

Totaal 375,658,568 gallons.

Aan waarde gelijk met het openbaar en byzonder eigendom van geheel Noord-Amerika in het jaar 1820, of eene jaarlyksche belasting van 2½ pct. op allen eigendom. Het bedrag der verbruikte kruideniers waren van 1801 tot 1812 wordt opgegeven als volgt:

Inlandsche Brandewynen	17,445,269 gallons.
Vreemde	6,831,878 "
Wyn	9,715,892 "
Thee	3,277,194 ponden.
Koffy	11,107,380 "
Suiker	50,372,249 "

Hieruit blijkt dat tegen een half vat Brandewyn 50 ponden Suiker, 11 ponden Koffy of 3 ponden Thee verbruikt werden.

Mogt de bevolking der Vereenigde Staten de consumptie van dezen drank afschaffen, dan zou dezelve daardoor 14 miljoenen winnen, en het productieve kapitaal dus in een zedelyk en natuurlyk opzigt een aanwas van 2000 miljoenen dollars bekomen.

De verschrikkelijke invloed der onmatigheid op de armoede des lands wordt vervolgens aangetoond. Volgens het officieel bericht van den Staatssecretaris waren in het jaar 1822 in de Vereenigde Staten 6996 ingeschreven en 2115 oningeschreven armen, die eene uitgave van 470,532 dollars vereischten. Alleen in de stad New York leven 15 à 20 duizend menschen, die geene vaste woonplaats hebben, en in den winter van 1823 kwamen er dagelyks 3000 menschen om in het azenhuis opgenomen te worden. Men rekent dat er in de Vereenigde Staten 150,000 menschen van almoezen leven.

Even zoo ontzettend is de invloed der onmatigheid op de lyfstraffelyke rechtsoefening. Het is bewezen dat er 6,439 menschen wegens misdaden gevangen zyn. Stelt men de bevolking op twee miljoenen, en rekent men 5 personen op een huisgezin, dan heeft ieder zevende huisgezin een representant in eene of andere gevangenis.— Wegens de treurige gevolgen van ziekte en dood, die door onmatigheid veroorzaakt worden, maakt men de volgende berekening.

Men stelt het getal der door onmatigheid, armoede, gebrek, enz. in den ganschen Staat stervenden jaarlyks op 8,000 personen. Door de geneeskundigen wordt de levensduur van een' dronkaard op 10 jaren gerekend; volgens dezen maatstaf hebben wy alzoo byna 80,000 families of 40,000 individus, die van de ondeugd der dronkenschap te lyden hebben, eene ondeugd, die meer vernederingen aanrigt dan de pest!

Te Batavia (Ohio), in N. Amerika, is een tydscrift der matigheid aangekondigd geworden, om de ondeugd der dronkenschap tegen te gaan. De *Portland Daily Courier* meldt dat er 15 schepen in deze haven uitgerust zyn, zonder geestryke dranken aan boord te hebben.— Het is nu derdehalve jaar geleden, zegt hy, dat een handeldhuis dezer stad voornam schepen zonder brandewyn in zee te zenden, en hetzelfde had in dien tyd over de 40 matrozen in dienst. Er wordt ook geen surrogaat in de plaats medegenomen, behalve eene grootere hoeveelheid Koffy en Syroop. Deze schikking wordt de manschap by de inscheping bekend gemaakt, en de eigenaars vinden altyd zonder moeite de beste lieden, ook hooren zy nooit klagten, integendeel hebben zy dikwyls van het volk dank daarvoor bekomen, dat er geen Rum aan boord geweest is. Vele zeelieden hebben het brandewyn-drinken, zelfs aan land, geheel afgewend, en anderen aangespoord om hun voorbeeld te volgen.

Iets over Nieuw-Orleans.

In een Parysch dagblad leest men den navolgenden handelstrief, uit New-Orleans.

"Verhar toch uit de gedachten uwer vrienden het buitensporige denkbeeld om Frankryk te verlaten; hoe sterk ook de begeerte zy om u terug te zien, zal ik u echter nimmer overhalen om uit Frankryk te verwyderen, en naar Amerika te komen; alle handelszaken zyn hier verdufelyk voor den invoerder. De wynen bovenal zyn doode waan. Met lakensche en andere stoffen is dat hetzelfde geval. Er zyn slechts ettelijke goederen van goeden smaak, welke voordeel opleveren, en nog moet men ze wel weten te kiezen en overten te brengen met de zwaartheit des lands en met de hebbelykheden van dezelfde inwoners. Engeland en de fabrieken van het noorden van Amerika overtelpen ons met kramerywaren en wapenen. Onlangs is hier eene scheepslading yzerwaren publiek verkocht geworden. Het dozyn fraaije Engelse hangsteden is voor 2500 stuivers verkocht; kortom onze markt berokkent ondergang aan den invoerder, en zelfs aan den gezeten koopman.

"Een gefalserde Amerikaan laat een tyd van twee maanden verloop, om de wetsformaliteiten vervuld te zien; waarna hy weder van nieuw af aan begint, en het volgende jaar andermaal fout gaat. Ongelukkiglyk is een zulk een gedrag weinig schade verbonden.

"Gedurende de zeven maanden dat in onze stad geene ziekten heerschen, vertoont zy niets dan eene kerntuif, waarheen koopers en verkoopers uit alle landen stroomen, maar voornamelyk uit Amsterdam, Bremen en Lissabon; men treft daar alsdan duizende Joden aan, en leeft er als in een snaas van ondeugden. Alle kunstgepen van de landery en die taal zyn daar aan de

orde van den dag; valsch gewigt, vermenging van kwars, liteit; vervalsching van bankbriefjes, van handteekening, kortom men kan niet genoeg op zyne hoede wezen.— Myn vriend G. . . . zal uzukelyk verhaald hebben dat in de laatste jaren een der best ter naam staande kooplieden de naamteekening van zyaen broeder en van den heer Philippon had nagemaakt, en geslaagd was in het debiteren voor 60,000 piasters (300,000 fr.) van die valsche briefjes. Ik zelf heb op die wys voor 1200 piasters verloren. In een woord er zyn hier zoo veel menschen die iets te verdienen zoeken, dat men best deed, het, opzigtelyk de koloniën, in Europa gevoed wordende denkbeeld geheel te laten varen.

"Landbouw is het vak waarin men nog het spoedigst tot enig fortuin geraakt; maar by den tegenwoordigen prys der slaven en der naby wegen en rivieren gelegen akkers moet men uitgebreide middelen bezitten om zoo iets te kunnen ondernemen.

"Werkvolk is hier in byna alle klassen schaare.— Een metselaar of timmerman verdient 2½ piasters (12 fr. 50 c.) per dag; terwyl een golettord man, die zich aan vertaalwerk of dagbladschryven wydt, ter nauwernood een piaster (5 fr.) wint. Steenkoopers en aanleggers van huizen maken allen hun fortuin, doordien de bevolking zoo ontzettend toeneemt dat de huishuren dubbel zoo hoog zyn als te Parys en de waarde der huizen naar evenredigheid.

"De broodbakkers gaat het almede wel; ondanks de werktuigelyke koeedtroggen hebben zy aanzienlyke sommen noodig om zich te vestigen en het vereischte hout te koopen, dat 6 piasters (30 fr.) de vaam kost.— Het meel kan alleen dan goedkoop verkregen worden wanneer men zeer groote hoeveelheden koopt; zy moeten zich ook slaven aanschaffen, die het brood op straat uitventen en aan de huizen rondbrengen. Het is met dit beroep even zoo gelegen als met dat van landman; er moeten groote sommen zyn wil het met voordeel worden uitgeoefend. Ook ziet men er schier dagelyks instorten, die met te gering kapitaal waren begonnen.

"De prys van het geld is 1 pct. in de maand, met een goeden endossant; gy begrypt dat zy die tegen dezen prys geld opnemen spoedig geruineerd zyn.

"Voor eenige jaren was Mexiko een goed land, en gevoelde ik alstoen eenige geneigtheid om my daar te gaan vestigen; doch het gouvernement staat op zulk een onzekeren grond, dat de vreemdelingen te vreezen hebben op een mooien morgen alle het land uitgejaagd te worden. Zou ik echter dien staat meer vaastheid zie aannemen zou ik nog wel kunnen besluiten my derwaarts te verplaatsen; want hier draait men altyd in een en denzelfden kring, en op den 31sten December vindt men zich niet verder gevorderd dan op den 1sten January te voren. Huur, dienstboden, kommiezen, patenten en belastingen verslinden alle winst."

Iets over New-York.

De stad New-York telde in 1770 eene bevolking van 8638 zielen; de tegenwoordige bevolking wordt op 190,000 gerekend. In 1765 verschenen de eerste straatlantaarns. De eerste briefpost naar Philadelphia werd door een' rydenden jongen bezorgd, die den brievenzak met zich op het paard nam; thans is tot de expeditie der brieven eene kracht van 4 paarden noodig. De eerste postkoets met reizigers naar Philadelphia vertrok in 1756, en had tot deze reis in den zomer 3 en in den winter 5 of 6 dagen noodig; thans rydt men in 13 uren heen en weder.

Aanteekeningen wegens Rochester in Noord-Amerika.

De oudste persoon, die in het dorp Rochester in het westelyk gedeelte van den staat New-York geboren is, telt nog geen 20 jaren. De eerste blanke man, die westelyk van *Herkimer* geboren werd, zette zich in Rochester neer. Het plan, ieder arm huisgezin in het canton Monroe, welke hoofdplaats Rochester is, van een' Bybel te voorzien, werd in dit dorp ontworpen en uitgevoerd. De inboorlingen der Sandwicks Eilanden hebben een Evangelieboek in hunne taal aan het dorp Rochester te danken, waar men hetzelfde overgezet en gedrukt heeft. De eerste hoogeschool in den staat, na die van New-York, werd te Henrietta, by Rochester, gesticht. Er zyn thans in dit dorp 3 Presbyteriaanschen, 2 Methodisten, eene Doopsgezinde, eene Roomsche Kerkelyke, eene Quakers, eene Unitaris en eene Negerkerk.

Oorsprong van den Staat Ohio.

Op den 9den July 1788 landde Generaal Arthur St. Clair voor het eerst by het Fort Harmar aan de Ohio, om den post van Gouverneur voor het noord-westelyke gebied der vereenigde Staten te aanvaarden, een land, dat toenmaal niets anders was, dan eene ongebaande wildernis, die alleen door woeste Indianen en boschdieren bewoond was, doch thans na veertig jaren het verblyf is geworden van twee miljoen beschaafde menschen. Het eerste plan tot eene blyvende vestiging was reeds vroeger, den 7den April van datzelfde jaar, naby Marietta ten uitvoer gelegd; het getal der neerzettingen bedroeg 47. Deze werden door slechts zeer weinigen gevolgd, tot dat Generaal Wayne in 1794 de Indianen bevocht, waarna de volkplanters in menigte derwaarts stroomden. In een congres, hetwelk in November 1802 te Chelicothe werd gehouden, bekam het land eene constitutie, eenen eigen regeringsvorm en den naam: Staat Ohio; op dat tydstip bestond het uit 9 kantons en telde 60,000 inwoners. De volkstelling van 1810 gaf als resultaat 35 kantons met 230,760 zielen, en die van 1820 reeds 59 kantons met 581,434 inwoners. Thans (Aug. 1830) is het getal der kantons tot 73 en de bevolking tot 850,000 personen gestegen. De hoofdstad van Ohio heet Columbus.

Statistiek.

Bevolking van Polen op het tydstip van den opstand. Het tegenwoordige koningryk Polen bevat 211 steden der kroon en 242 zelfstandige steden, met eene gezamenlyke bevolking van . . . . . 915,873 5,455 kroondorpen en 17,152 byzondere dorpen, zamen . . . . . 3,221,661 Het leger 36,840

Af vrouwen . . . . . 4,174,474 Blyft mannen . . . . . 2,071,169 Trekt men van dit getal de reeds gewapende troepen af, namelyk 2,103,228 36,840

dan bedraagt de mannelijke bevolking: tusschen de 20 en 30 jaren, 225,456 boven „ 30 jaren . . . . . 896,056 onder „ 20 „ . . . . . 944,903 2,068,448 Van de weerbare manschappen zyn tweederden conscripts . . . . . 150,250 van de conscriptie vry . . . . . 89,562 ouder de jaren 47,245

Weerbare manschappen 297,057 Hiervan kunnen te veld trekken . . . . . 250,000 In reserve blyven ten minste . . . . . 46,000 Hierby de troepen onder de wapenen . . . . . 36,000 Gezamenlyke gewapende magt 332,000

Overzicht der bevolking van Rome in de laatste tien jaren, volgens de *Notizie del Giorno*.
1821. 135,171. 1826. 139,847.
1822. 136,035. 1827. 140,673.
1823. 136,269. 1828. 142,320.
1824. 138,510. 1829. 141,541.
1825. 138,730. 1830. 147,285.

Dienvolgens is de bevolking van Rome in tien jaren met ruim 12,000 inwoners vermeerderd.

Uit de vereenigde koningryken van Groot-Brittannië zyn van 1821 tot 1830 naar Engelsche bevolkingen buiten Europa vertrokken 121,804 zielen, namelyk:

Jaren.	De Engelsche Koloniën.	De West-Indiën.	De Kaap de Goede Hoop.	v. Diemensi. N. Z. Wallis en de Zwaanen rivier.	Totaal.
1821.	12,470.	1,772.	404.	220.	13,749.
1822.	11,252.	1,483.	192.	875.	13,749.
1823.	1,533.	1,911.	184.	543.	13,749.
1824.	1,063.	1,853.	119.	780.	13,749.
1825.	8,741.	1,082.	114.	485.	13,749.
1826.	12,818.	1,413.	116.	903.	13,749.
1827.	12,648.	1,156.	114.	715.	13,749.
1828.	12,084.	1,311.	135.	1,066.	13,749.
1829.	13,207.	1,351.	197.	2,016.	13,749.
1830.					13,749.
Totaal.	160,524.	13,749.	1,575.	7,693.	182,541.

Verschillende Regtsuitspraak.

Zekere Pages, molenaar te Lusson, werd in de maand Augustus l.l. ter dood veroordeeld door het hof van assises der Neder-Pyren een (Pau), wegens brandstichting. Tien gezworenen tegen een hadden hem schuldig verklaard. Het vonnis ondertusschen vernietigd zynde, wegens gebrek in de vormen, werd Pages verzonden naar het hof van assises der Opper-Pyreneën (Tarbas), waar dezelfde getuigen en dezelfde middelen tot staving der beschuldiging werden voorgebragt, maar hoe zeer verschillend was de uitkomst! Pages, met eenparigheid NIET schuldig verklaard, vond een nieuw leven in nieuwe debatten. De heer Lombard, die hem te Pau verdedigd had, heeft hem ook te Tarbas edelmoedig zyn dienst bewezen.

OVERZIGT DER VONNISSEN, uitgesproken door de Parysche Regtbanken tegen personen in hechtens gedurende vyf jaren.

Veroordeeld:	1825	1826	1827	1828	1829	Totaal.
ter dood	134	140	109	114	89	486
" levenslange dwangarbeid	283	281	317	268	272	1461
" tydelijke dwangarbeid	1052	1139	1063	1142	1033	5429
" opslating	1160	1228	1223	1223	1222	5856
" tepronkstelling	6	5	5	11	1	28
" burgerlyke d. grachtie	2	1	6	1	1	11
" ballingschap	1342	1187	1446	1739	1825	6539
" correctionele straffen	57	56	68	53	23	257
klachten of correctionele gevangenis						4236
Totaal	4237	4345	4236	4551	4474	21,843